

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Factors Affecting Classroom Utilization among Students of the Faculty of Management Sciences; at Phuket Rajabhat University

วีระพล สุขสมบุญ^{*1} ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ¹ อัมรินทร์ แสงประดับ² และ ปรีดิทา ทองหอม²

Veerapol Suksomboon^{*1} Duangrat Koykitcharoen¹ Amarin saengpradap² and Preedittha thonghom²

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต^{*1}

Undergraduate Student, Business Computer Program, Faculty of Management Sciences Science Phuket Rajabhat University^{*1}

อาจารย์สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต²

Faculty Member, of Business Computer Program, Faculty of Management Science Phuket Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: doungrat.k@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 2) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเข้าใช้ห้องเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการในด้านต่าง ๆ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษา จำนวน 360 จาก 15 สาขาวิชาในคณะวิทยาการจัดการ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ จากนั้นใช้การสุ่มแบบบังเอิญ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้ห้องเรียน 3 ลำดับแรกของนักศึกษาได้แก่ การใช้เพื่ออ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน (ร้อยละ 75.6) รองลงมา คือ การเลือกที่นั่งเนื่องจากสามารถมองเห็นและได้ยินอย่างชัดเจน (ร้อยละ 67.8) การใช้ห้องตามตารางเรียนที่มหาวิทยาลัยกำหนดเท่านั้น 2) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเข้าใช้ห้องเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$) โดยนักศึกษาให้ความสำคัญในระดับปานกลางกับปัจจัยด้านเทคโนโลยีและทรัพยากร ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานมหาวิทยาลัย ตามลำดับ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) โดยมีความพึงพอใจระดับปานกลางด้านสภาพแวดล้อมของห้องเรียน และ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ในห้องเรียน ตามลำดับ และ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการโดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) โดยนักศึกษามีความคิดเห็นระดับปานกลางเกี่ยวกับ การมีปลั๊กไฟไม่เพียงพอสำหรับการใช้งาน โดยเฉพาะเมื่อนักศึกษาต้องใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รองลงมา คือ ห้องเรียนบางห้องไม่สะอาดหรือไม่ได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ และมีเสียงรบกวนจากภายนอกอาคารหรือห้องเรียนข้างเคียง ตามลำดับ ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาห้องเรียนของคณะวิทยาการจัดการให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ พฤติกรรม ปัญหาและอุปสรรค

Abstract

The objectives of this study were to examine: 1) classroom utilization behavior of students in the Faculty of Management Sciences at Phuket Rajabhat University; 2) factors influencing students' classroom utilization behavior; 3) students' satisfaction with the use of classrooms in various aspects; and 4) problems and obstacles related to classroom utilization among students. The sample consisted of 360 students from 15 majors within the Faculty of Management Sciences, selected through stratified random sampling followed by convenience sampling. Data were collected via questionnaires and analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean and standard deviation

The results of the study revealed that: 1) The top three classroom utilization behaviors among students were: using classrooms for reading or reviewing lessons (75.6%), followed by selecting seats based on clear visibility and audibility (67.8%), and using classrooms only according to the university's scheduled timetable; (2) Overall, factors influencing classroom utilization behavior were rated at a moderate level (\bar{X} = 3.17). Students placed moderate importance on technology and resources, physical environment, and university infrastructure, respectively; (3) Students' overall satisfaction with classroom usage was at a moderate level (\bar{X} = 3.19), specifically regarding the classroom environment and the provided facilities and equipment; and (4) Overall problems and obstacles related to classroom utilization in the Faculty of Management Sciences were found to be at a moderate level (\bar{X} = 3.19). In particular, students expressed moderate concern regarding the insufficiency of electrical outlets, especially when using computers or electronic devices, followed by unclean classrooms or a lack of regular maintenance, and noise disturbances from outside or adjacent classrooms, respectively. These findings can serve as a guideline for improving and developing the faculty's classrooms to be more efficient and better meet students' needs.

Keywords: Satisfaction, Behavior, Problems and Obstacles

บทนำ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นคณะขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการใช้งานห้องเรียนภายในอาคารอย่างต่อเนื่อง ทั้งเพื่อการเรียนการสอน กิจกรรมทางวิชาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ อย่างไม่รู้จบ จากการศึกษาเบื้องต้นและการรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาในปัจจุบัน พบข้อร้องเรียนที่สำคัญเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอนในบางห้องเรียน นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษาอย่างต่อเนื่องในแต่ละปีการศึกษา ยังส่งผลโดยตรงต่อความหนาแน่นในการใช้พื้นที่เรียนและการเข้าถึงทรัพยากรส่วนกลาง ซึ่งสภาวะดังกล่าวถือเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างราบรื่น

การศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องเรียนของนักศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยให้เข้าใจรูปแบบการใช้งานจริง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้พื้นที่ ตลอดจนอุปสรรคที่เกิดขึ้นในบริบทปัจจุบัน โดยข้อมูลเหล่านี้จะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารจัดการห้องเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Xu (2023) ที่ระบุว่า โครงสร้างสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เช่น การจัดที่นั่งและการจัดเวลาเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อพฤติกรรมของนักศึกษา

นอกจากนี้ การเข้าใจพฤติกรรมการใช้งานยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถระบุแนวโน้มปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะปัญหาการใช้ห้องเรียนที่ไม่เต็มประสิทธิภาพในช่วงเวลาปกติ แต่กลับเกิดความแออัดในช่วงเวลาหรือปัญหาความไม่สะดวกจากการแย่งใช้จุดเชื่อมต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้จึงไม่ได้เป็นเพียงแค่อุปสรรค แต่จะเป็นแนวทางในการออกแบบนโยบายการจัดสรรพื้นที่และการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้คุ้มค่าและตอบโจทย์การใช้งานจริงในระยะยาว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรม ปัญหา และหาแนวทางในการพัฒนา และการใช้พื้นที่การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการได้แก่ สิ่งแวดล้อม สถานที่เทคโนโลยี และทรัพยากร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมของห้องเรียน
4. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษา

วิธีการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยประกอบด้วย นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวนประชากร 3,526 คน (สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2568) ผู้วิจัยใช้สูตร (Yamane, 1973) คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 360 คน ระดับความเชื่อมั่น 95% ($e = .05$) ในการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยจะแบ่งตามสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา ทั้ง 15 สาขา จากนั้นจะใช้การสุ่มไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลผลตาม แนววิธีของ Likert Rating Scale โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้ Likert (1961)

4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีผลในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีผลในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีผลในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีผลในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีผลในระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความพึงพอใจของนักศึกษาในระบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารจากแหล่งทุติยภูมิซึ่งประกอบด้วยข้อความที่ ถูกตีพิมพ์จากหนังสือ วารสาร ผลงานวิจัย และอินเทอร์เน็ต

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาออกแบบเครื่องมือโดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ให้อาจารย์ผู้สอนด้านคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และผู้มีประสบการณ์พิจารณาตรวจสอบเนื้อหา โครงสร้างแบบสอบถาม และปรับปรุงสำนวน ภาษาที่ใช้ให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมและสมบูรณ์ การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้สอนด้านคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และผู้มีประสบการณ์ พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ของ Rovinelli, & Hambleton (1977)

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุดไปทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีของ Cronbach's Alpha เพื่อหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ว่า ข้อความในแบบสอบถามควรมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .7 ขึ้นไป (Cortina, 1993; Schmitt, 1996) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.83

ผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต **ตารางที่ 1** เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาที่มาใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (n = 360)

พฤติกรรมของนักศึกษา	ข้อมูลส่วนใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
1.ความถี่ในการเข้าใช้ห้องเรียน	เข้าใช้ทุกวัน	115	31.9
2.รูปแบบการใช้งาน	ใช้ตามตารางเรียนที่มหาวิทยาลัยกำหนดเท่านั้น	226	62.8
3. การใช้งานนอกเหนือจาก ตารางเรียน	ใช้เพื่ออ่านหนังสือ/ทบทวนบทเรียน	272	75.6
4. ระยะเวลาที่อยู่ในห้องเรียน	ใช้ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง	195	54.2
5. ตำแหน่งที่นั่งโดยรวม	นิยมนั่งแถวกลาง	181	50.3
6. ตำแหน่งเฉพาะที่ชอบ	นิยมนั่งในตำแหน่งที่ใกล้เครื่องปรับอากาศ	88	24.4
7. เหตุผลที่เลือกที่นั่งเพราะ	มองเห็น/ได้ยินชัด	244	67.8
8. เหตุผลที่มาเข้าเรียนสาย/ออกก่อนเวลาคลาจบ	การเดินทาง/ที่จอดรถ	134	37.2
9. ประเภทกิจกรรม/พฤติกรรมที่ทำในห้องเรียน	ฟังบรรยาย/เรียนตามปกติ	97	26.9

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความถี่ในการเข้าใช้ห้องเรียน ทุกวัน (ร้อยละ 31.9) โดยปกติจะมีการใช้ห้องเรียนตามตารางเรียนที่มหาวิทยาลัยกำหนดเท่านั้น (ร้อยละ 62.8) นอกจากนี้ใช้ห้องเรียนตามตารางเรียนแล้ว ยังมีการใช้ห้องเรียนนอกเหนือจากตารางเรียน เพื่อใช้ห้องเรียนเพื่ออ่านหนังสือ (ร้อยละ 75.6) โดยระยะเวลาที่อยู่ในห้องเรียน ใช้ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง อยู่ในห้องเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 54.2) นิยมนั่งแถวกลาง มากที่สุด (ร้อยละ 50.3) และนิยมนั่งในตำแหน่งที่ใกล้เครื่องปรับอากาศ (ร้อยละ 24.4) นอกจากนี้ มีเหตุผลที่เลือกที่นั่งเพราะมองเห็น/ได้ยินชัด (ร้อยละ 67.8) อีกทั้งยังมีเหตุผลที่มาเข้าเรียนสาย/ออกก่อนเวลาคลาจบ โดยสาเหตุเกิดจากการเดินทาง/ที่จอดรถ (ร้อยละ 37.2) และมีประเภทกิจกรรม/พฤติกรรมที่ทำในห้องเรียนฟังบรรยาย/เรียนตามปกติ (ร้อยละ 26.9)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการศึกษาดังกล่าว เช่น สิ่งแวดล้อม สถานที่ เทคโนโลยี และทรัพยากร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมกรการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการ

ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ	\bar{X}	S.D	ระดับความสำคัญ
ปัจจัยด้านสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	3.16	1.19	ปานกลาง
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและทรัพยากร	3.21	1.20	ปานกลาง
ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานมหาวิทยาลัย	3.13	1.22	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.17	1.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการพฤติกรรมกรการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยปัจจัยด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมีความสำคัญมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.21) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.16) และปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานมหาวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 3.13) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ในด้านต่าง ๆ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมของห้องเรียน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ

ความพึงพอใจของนักศึกษาในการห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ในห้องเรียน	3.20	1.20	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อมของห้องเรียน	3.21	1.19	ปานกลาง
ด้านภาพรวม	3.16	1.20	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.19	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) โดยพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีค่ามากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.21) รองลงมา คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ในห้องเรียน (ค่าเฉลี่ย 3.20) และด้านภาพรวม (ค่าเฉลี่ย 3.16)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษา

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการของนักศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา
จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ หรือมีสภาพชำรุด	2.92	1.296	ปานกลาง
อุปกรณ์สื่อดิจิทัล (โปรเจกเตอร์ เครื่องเสียง กระดาน) ใช้งานไม่ได้หรือขัดข้องบ่อย	2.88	1.281	ปานกลาง
ปลั๊กไฟไม่เพียงพอสำหรับการใช้งาน โดยเฉพาะเมื่อนักศึกษาต้องใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	3.00	1.221	ปานกลาง
การจัดตารางใช้ห้องเรียนไม่เหมาะสม ทำให้บางห้องแออัดเกินไป ในขณะที่บางห้องถูกใช้น้อย	2.84	1.247	ปานกลาง
นักศึกษาใช้ห้องเรียนแล้วไม่รักษาความสะอาด เช่น ทิ้งขยะ หรือเขียนบนโต๊ะเป็นต้น	2.85	1.300	ปานกลาง
ห้องเรียนบางห้องไม่สะอาด หรือไม่ได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ	2.92	1.253	ปานกลาง
มีเสียงรบกวนจากภายนอกอาคารหรือห้องเรียนข้างเคียง	2.91	1.173	ปานกลาง
การระบายอากาศไม่ดี ทำให้ห้องร้อนหรืออับ	2.90	1.266	ปานกลาง
แสงสว่างไม่เพียงพอ หรือสว่างไม่ทั่วถึง	2.89	1.204	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.90	1.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) โดยมีความคิดเห็นว่า ปลั๊กไฟไม่เพียงพอสำหรับการใช้งาน โดยเฉพาะเมื่อนักศึกษา ต้องใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.00) รองลงมา คือ ห้องเรียนบางห้อง ไม่สะอาด หรือไม่ได้รับการดูแลอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 2.92) และมีเสียงรบกวนจากภายนอกอาคารหรือห้องเรียนข้างเคียง (ค่าเฉลี่ย 2.91) ตามลำดับ

อภิปรายผลการศึกษา

1. นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องเรียนตามตารางเรียน เพื่อฟังบรรยายเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันก็มีความต้องการใช้ห้องเรียนนอกเวลาเพื่อทบทวนบทเรียน และทำงานกลุ่ม พฤติกรรมการเลือกที่นั่งสะท้อนการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพอย่างชัดเจน เช่น เลือกที่นั่งที่มองเห็นชัด ใกล้เครื่องปรับอากาศ พฤติกรรมดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ และ มนต์รี แยมกลีกร (2022) ที่ศึกษา เรื่อง องค์ประกอบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นสาเหตุต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการออกแบบการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต เป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและทรัพยากร ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานมหาวิทยาลัย มีความสำคัญต่อการเข้าใช้ห้องเรียนในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Scott-Webber (2013) เรื่อง การออกแบบเชิงนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า การออกแบบพื้นที่เรียน โดยเฉพาะการเข้าถึงเทคโนโลยี และองค์ประกอบทางกายภาพ เช่น แสงสว่าง อุณหภูมิ และเสียงรบกวน มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการใช้ห้องเรียน

3. นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่นักศึกษาพึงพอใจค่อนข้างสูง คือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบ และความพร้อมของอุปกรณ์ และการบำรุงรักษา ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวก เมื่อความต้องการหรือความคาดหวังได้รับการตอบสนอง การที่ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนว่า การจัดการห้องเรียนในปัจจุบันสามารถตอบสนองความคาดหวังของนักศึกษาได้ในระดับหนึ่งแต่ยังไม่ทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับ กนกอร ผิวทองงาม, ขวัญเรือน กุลแพ, จิราวัฒน์ แพทย์นาค, ณัฐพล สุขสมบัติ, ลัยลาศ แซ่เจียว, ศรัณยู ลีมนาวรัตน์, อรพรรณ นาคนุช และ อีสริยา จอมพงษ์ชื่น (2564) เรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิตในพารม์นิตสาขาเกษตร และสิ่งแวดล้อมศึกษา พบว่า การจัดการความสะอาดอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

4. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียน การที่ภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนว่า นักศึกษายังพบข้อจำกัดในการใช้ห้องเรียน โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปลั๊กไฟไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ห้องไม่สะอาดในบางครั้ง และเสียงรบกวน ปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ นิรันดร์ วิทิตอนันต์ และวัลย์ลิกา หวานเสนาะ (2561) เรื่อง การตรวจวัดระดับเสียงในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเมืองพัทยา 8 (พัทธยานุกูล) จังหวัดชลบุรี พบว่า เสียงรบกวนจากภายนอก เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้จริง นอกจากนี้ยังมีจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ที่ไม่เพียงพอ หรือมีสภาพชำรุด และมีเสียงรบกวนจากภายนอกอาคาร หรือห้องเรียนข้างเคียง บางครั้งห้องเรียนมีการระบายอากาศไม่ดี ทำให้ห้องเรียนร้อนหรืออับ บางห้องเรียนอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ (โปรเจกเตอร์ เครื่องเสียง กระดาน) ใช้งานไม่ได้หรือขัดข้องบ่อย การจัดการการใช้ห้องเรียนไม่เหมาะสม ทำให้บางห้องแออัดเกินไป ในขณะที่บางห้องถูกใช้น้อย เมื่อนักศึกษาใช้ห้องเรียน เรียนเสร็จแล้ว แล้วไม่รักษาความสะอาด เช่น ทิ้งขยะ หรือเขียนบทโต๊ะ เป็นต้น

ดังนั้น การจัดการสภาพแวดล้อมเสียง เช่น การวางผนังกันเสียง การเลือกเวลาเรียน หรือมาตรการลดเสียงภายนอก จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cheryan, Ziegler, Plaut, & Meltzoff (2014) เรื่อง การออกแบบห้องเรียนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงสุด พบว่า สภาพแวดล้อมที่ขาดการจัดการอย่างเหมาะสม หรือมีองค์ประกอบทางกายภาพที่ไม่เอื้ออำนวย (เช่น เสียงดัง อุปกรณ์ไม่พร้อม) อาจส่งผลให้ผู้เรียนลดระดับสมาธิ และความกระตือรือร้นในการเรียน

สรุป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงศึกษาอยู่ในชั้น 3 อายุ 21-25 ปี สถานภาพเป็นนักศึกษาภาคปกติ และกำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ พฤติกรรมของนักศึกษาที่ใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความถี่ในการเข้าใช้ห้องเรียนทุกวัน โดยปกติจะมีการใช้ห้องเรียนตามตารางเรียนที่มหาวิทยาลัยกำหนดเท่านั้น นอกจากนี้ใช้ห้องเรียนตามตารางเรียนแล้ว ยังมีการใช้ห้องเรียนนอกเหนือจากตารางเรียน เพื่ออ่านหนังสือ โดยระยะเวลาที่อยู่ในห้องเรียนใช้ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง อยู่ในห้องเรียนมากที่สุด นิยมนั่งแถวกลางมากที่สุด และตำแหน่งที่ใกล้เครื่องปรับอากาศ นอกจากนี้มีเหตุผลที่เลือกที่นั่งเพราะมองเห็น/ได้ยินชัด อีกทั้งยังมีเหตุผลที่มาเข้าเรียนสาย/ออกก่อนเวลาคลาสจบ โดยสาเหตุเกิดจากการเดินทาง/ที่จอดรถ และมีประเภทกิจกรรม/พฤติกรรมที่ทำในห้องเรียน ฟังบรรยาย/เรียนตามปกติ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ในห้องเรียน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องเรียนตึกคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นว่า ปลั๊กไฟไม่เพียงพอสำหรับการใช้งาน โดยเฉพาะเมื่อนักศึกษาต้องใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ข้อมูลนี้สามารถนำไปศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยได้รับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม และผลจากการวิเคราะห์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการห้องเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารคณะวิทยาการจัดการควรพิจารณาติดตั้งจุดเชื่อมต่อหรือปลั๊กไฟเพิ่มเติมภายในห้องเรียน เพื่อรองรับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และควรวางแผนการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไอที (เช่น โปรเจกเตอร์ เครื่องเสียง เป็นต้น) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา
2. คณะควรเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบและดูแลความสะอาดของห้องเรียน และพิจารณาแนวทางการจัดการเสียงรบกวนจากภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อสมาธิในการเรียน รวมถึงตรวจสอบระบบปรับอากาศและแสงสว่างให้เพียงพอ เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้นอกเวลา คณะควรพิจารณาจัดสรรพื้นที่หรือห้องเรียนบางส่วน (Co-working Space) สำหรับให้นักศึกษาใช้ทำกิจกรรมเหล่านี้โดยเฉพาะ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การทำงานกลุ่ม อาจช่วยลดปัญหาการใช้ห้องเรียนไม่เป็นระเบียบได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ รวมทั้งทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการศึกษาวิจัยตามแนวทางต่อไปนี้

1. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรม ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาค่าประกอบเชิงสาเหตุ (Causal Factors) ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ห้องเรียน หรือความพึงพอใจ เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
2. ควรศึกษารูปแบบในการพัฒนาและจัดการห้องเรียน ให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา ในยุคดิจิทัล เช่น การออกแบบห้องเรียนแบบ Active Learning หรือการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจของพื้นที่การเรียนรู้
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ห้องเรียนของนักศึกษาระหว่างคณะหรือกลุ่มนักศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน เช่น ภาคปกติ และ ภาคเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ และสามารถพัฒนาบริการที่เหมาะสมกับผู้ใช้ทุกกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร ผิวทองงาม, ขวัญเรือน กุลแพ, จิรารัตน์ แพทย์นาค, ญัฐพล สุขสมบัติ, ลัยลาศ แซ่เจี้ยว, ศรัณยู ลีเมฆาวรัตน์, อรพรรณ นาคานุช และ อิศริยา จอมพงษ์ชื่น (2564) ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิตในพารม์ นิสิตสาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา. *วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 5(1), 2697-4061
- นิรันดร์ วิทิตอนันต์ และ วลัยลิกา ทวานเสนาะ (2561) การตรวจวัดระดับเสียงในสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเมืองพัทยา 8 พัทยาอนุกุล จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์มหาวิทาลัยบูรพา) มหาวิทยาลัยบูรพา คณะวิทยาศาสตร์, ชลบุรี.
- พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ และ มนตรี แยมกสิกร (2022) องค์ประกอบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นสาเหตุต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. *วารสารเทคโนโลยีการศึกษา*, 3(1), 66-78
- Cheryan, S., Ziegler, S. A., Plaut, V. C., & Meltzoff, A. N. (2014) Designing classrooms to maximize student achievement *Psychological Science*, (6), 1184-1191.
- Cortina, J. M. (1993). What is coefficient alpha? An examination of theory and applications. *Journal of Applied Psychology*, 78(1), 98–104.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch*, 2(2), 49–60.
- Schmitt, N. (1996). Uses and abuses of coefficient alpha. *Psychological Assessment*, 8(4), 350–353.
- Scott-Webber, L. (2013) Built Environments Impact Behaviors: Results of an Active Learning Post-Occupancy Evaluation *Planning for Higher Education*, 41(2), 26-37.
- Xu, Z. (2023) Analyzing the Structure of Online Learning Environments and Their Impact on Student Engagement and Satisfaction *Journal of University Teaching and Learning Practice*, 20(5), 7. <https://doi.org/10.53761/1.20.5.07>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.